

1. Obiekt

KAPLICA CMENTARNA pw. św. Gertrudy

176/1

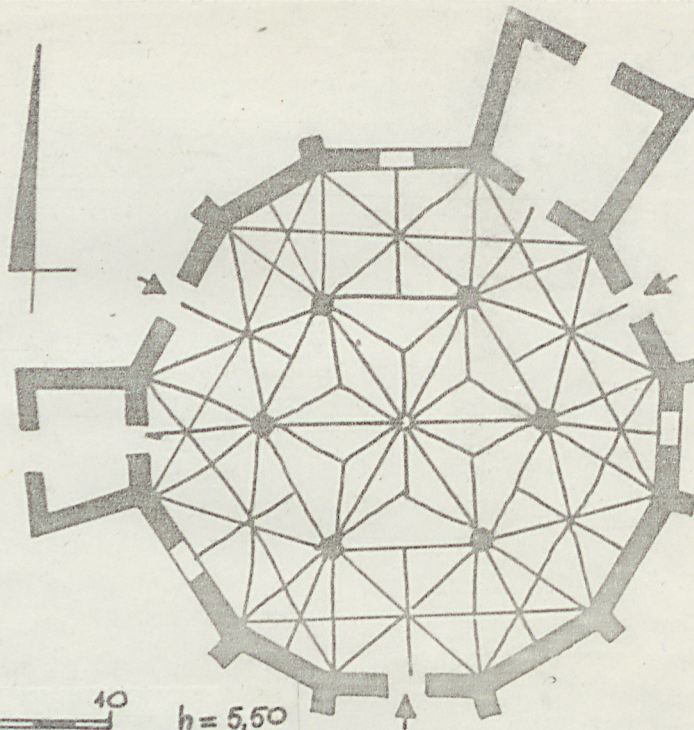
2. Czas powstania

XIV/XV w.

3. Miejscowość

DARŁOWO

11 Zdjęcia, plan sytuacyjny, rzuty



4. Adres

76-150 Darłowo

M. TYNIECKIEGO 16

nr hipoteczny

5. Przynależność administracyjna

koszalińskie

województwo

Darłowo pow. SŁAWIEŃSKI

gmina

6. Poprzednie nazwy miejscowości

"HUGENWALDE"

7. Przynależność administracyjna  
przed 1 VI 1975

koszalińskie

województwo

Sławno

powiat

8. Właściciel i jego adres

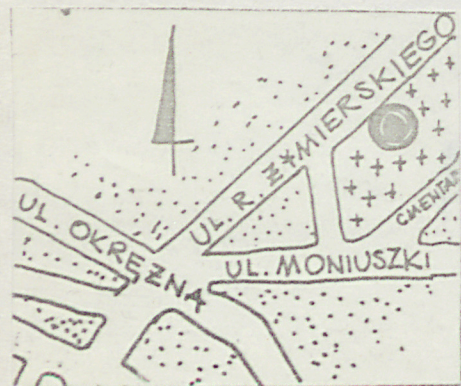
Diecezja Koszalińsko-Kołobrzeska  
Koszalińska K<sup>U</sup>ria Biskupia  
ul. Zw. Walki Młodych 25  
75-950 Koszalin

9. Użytkownik i jego adres

Parafia rzymsko-katolicka  
76-150 Darłowo

10. Rejestr zabytków

Nr 205 A-725 data 22.IX.1959 r.



autor zdjęć  
data wykonania  
miejsce przechowywania negatywów





Kaplica zbudowana przypuszczalnie w II-giej połowie XIV wieku lub na początku XV wieku.

Wzmiankowana od roku 1497.

Pierwotny dach kaplicy został zniszczony przez piorun w 1620 roku, obecny pochodzi prawdopodobnie z połowy XVII wieku.

W 1912 roku kaplicę gruntownie odrestaurowano wg projektu prof. Sacusa.

Gotyk.

Kaplica św. Gertrudy usytuowana została poza murami Starego Miasta, na północ od Miejskiej Bramy Kamiennej, na cmentarzu miejskim, na wzniesieniu w otoczeniu starych drzew.

Budowla wzniesiona na fundamencie kamienno-ceglanym, murewana z cegły, otynkowana. W kaplicy sklepienia gwiaździste /nad częścią centralną/ i sklepienia krzyżowe-żebrowe/nad 12-bocznym obejściem/. Sklepienia gwiaździste wsparte na sześciu filarach. Wieżba dachowa z grubych bali drewnianych łączonych na kołki. Składają się na nią wyraźnie wydzielone dwie części: wieżba nad latarnią kaplicy /wieżowa/, z mocnych grubych pali, ostrosłupowa i dobudowana do niej późniejsza, z cieńszych belkach i innych przekrojach wieżba nad obejściem kaplicy.

Dach kryty gontem.

Posadzka ceglana.

Drzwi w elewacji zachodniej - wejście główne, jednoskrzydłowe, drewniane z okuciami, prostokątne, z nadświetlem zwieńczonym ostrołukowe, z kratą ozdobną, metalową. Pozostałe drzwi: w elewacji północno-wschodniej i elewacji południowo-wschodniej podobne, jednoskrzydłowe, drewniane z okuciami, zwieńczone ostrołukowe, bez nadświetli. Wszystkie drzwi pochodzą z okresu renowacji kaplicy w roku 1912.

Okna w górnych częściach elewacji zamknięte łukami półkolistymi lub odcinkowymi, czterdzielnne z podziałem na mniejsze pola, szkiełne kiedyś kolorowymi szybami, obecnie brakujące kolorowe szyby zastąpione zwykłymi szybami. Pierwotne gotyckie okna zostały przebudowane /powiększone/ w XVI i XVII wieku, po przejęciu kaplicy przez protestantów. Część okien pochodzi z okresu późniejszego z XIX i XX wieku, np: owalne okna w dolnych partiach elewacji,

Kaplica wzniesiona na planie centralnym, sześciobocznym z dwunastobocznym obejściem, do kaplicy przylegają dwie przybudówki - od strony północnej i południowo-zachodniej. Bryła zwarta, na cokale opasującym budowlę /obecnie cokoł nie wszędzie zachowany/, przekryta dachem dwunastobocznym w dolnej części i sześciospadowym w górnej części. Dach zwieńczony wieżyczką z wysokim hełmem ostrosłupowym. Kaplica oszkarpowana /szkarpy schodkowe/. Dobudówka północna podpiwniczona, bez sklepienia - wieżba odkryta. Dobudówka przekryta dachem jednostronnym.

Dobudówka południowo-zachodnia mniejsza od poprzedniej, z małą piwnicą. Kryta dachem pulpitowym, wieżba od wewnątrz odkryta. Obie przybudówki bez okien, posiadają otwory drzwiowe.



<p>14. Kubatura</p> <p>2730 m<sup>3</sup></p>	<p>15. Powierzchnia użytkowa</p> <p>220 m<sup>2</sup></p>	<p>16. Przeznaczenie pierwotne</p> <p>kultowe - kaplica cmentarna</p>	<p>17. Użytkowanie obecne</p> <p>kaplica cmentarna /kościół/</p>
<p>18. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja</p> <p>1963 rok - wymiana pokrycia dachowego, naprawa otworów okiennych i ścian.</p>	<p>19. Stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy, konstrukcje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie i instalacje)</p> <p>Dość dobry.</p>		
<p>20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie</p>			



21. Akta archiwalne (rodzaj akt, numer i miejsce przechowywania)

22. Bibliografia

- L.Bettger - Die Bau m. Kunstdenkmaller...Stettin, 1892 r.
- K.Mellin, T.Sierant - Katalog zabytków pow. Sławno, 1959 r.
- I.Strzelecka - Kaplica św.Gertrudy w Darłowie",PKZ Gdańsk, 1961 rok.

23. Źródła ikonograficzne i fotografie (rodzaj, miejsce przechowywania, sygnatury)

24. Uwagi różne

25. Wypełnił

Barbara Dębowska, 1980 r.

26. Sprawdził

27. Załączniki 2,



1. Miejscowość	2. Obiekt (nazwa jak w karcie)	3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)
DARŁOWO	KAPLICA pw. św. Gertrudy	Opis elewacji i wyposażenia Kaplicy.

Elewacje kaplicy płaskie, bez dodatkowych podziałów, z wyjątkiem trzech elewacji południowych, na których w połowie wysokości znajduje się pas cegieł występujących lub cefniętych w stosunku do lica muru /najprostszy fryz/. W elewacji południowo-wschodniej znajduje się płaska wnęka, zwieńczona łukiem odcinkowym o profilowanym obramieniu. Między dobudówką południowo-zachodnią i portalem w elewacji południowo-zachodniej widoczne łęki konstrukcyjne.

W elewacji zachodniej - portal główny, ostrołukowy, nad nim na tej samej osi - otwór okienny zwieńczony okrągłym łukiem.

W elewacji północno-wschodniej portal najbardziej profilowany, ostrołukowy. Nad nim okno ze zwieńczeniem okrągłym - widoczne przesunięcie okna z osi w stosunku do portalu.

W elewacji południowo-wschodniej - portal o pojedynczym profilu, ostrołukowy, najskromniejszy. Nad nim na tej samej osi półokrągłe okno.

W dolnych partiach elewacji występują owalne otwory okienne wykute w XX wieku. Cztery elewacje nie posiadają otworów okiennych.

Pod okapem dachu kaplicy - gzyms koronujący - utworzony z dwóch warstw cegieł, wysuniętych przed lico muru, przerywany szkarpami.

Elewacja frontowa przybudówki północnej - na osi otwór drzwiowy, prostokąty. Brak okien.

Elewacja przybudówki południowo-zachodniej - na osi otwór drzwiowy zwieńczony łukiem odcinkowym, brak okien.

Wnętrze kaplicy: część środkowa sześcioboczna, wyższa, wsparta na sześciu sześciokątnych filarach, o profilowanych narożach i głowicach wydzielonych dwiema obręczkami z cegieł. Między filarami ostrołukowe arkady, sięgające do wysokości sklepień obojścia. Część środkowa przekryta sklepieniem gwiaździstym o profilowanych żebrach, zebranych w narożach latarni. Obojście dwunastoboczne przekryte sklepieniem krzyżowo-żebrowym. W arkadach międzysklepiennych - otwory okienne.

Wnętrze pobielone. We wnętrzu ławy bractw miejskich i cechów rzemieślniczych, z XVII i XVIII wieku, ozdobione dekoracją architektoniczną i ~~malowanymi~~ malowane. Chór muzyczny w kształcie podkowy z XVIII wieku, polichromowany.

Kaplica wyposażona w instalację elektryczną.

Barbara Dębowska, 1980 rok.

Wkładkę założył: \_\_\_\_\_  
(imię, nazwisko, data)

Miejsce przechowywania negatywów: \_\_\_\_\_

Jedn. Wyd. Akcyd. Olsztyn zam. 1299/S/78  
OZGraf. ZP. Ostroda zam. 1040 n. 20000

Wkład. OZ 1978 r.



1. Miejscowość

DARŁOWO

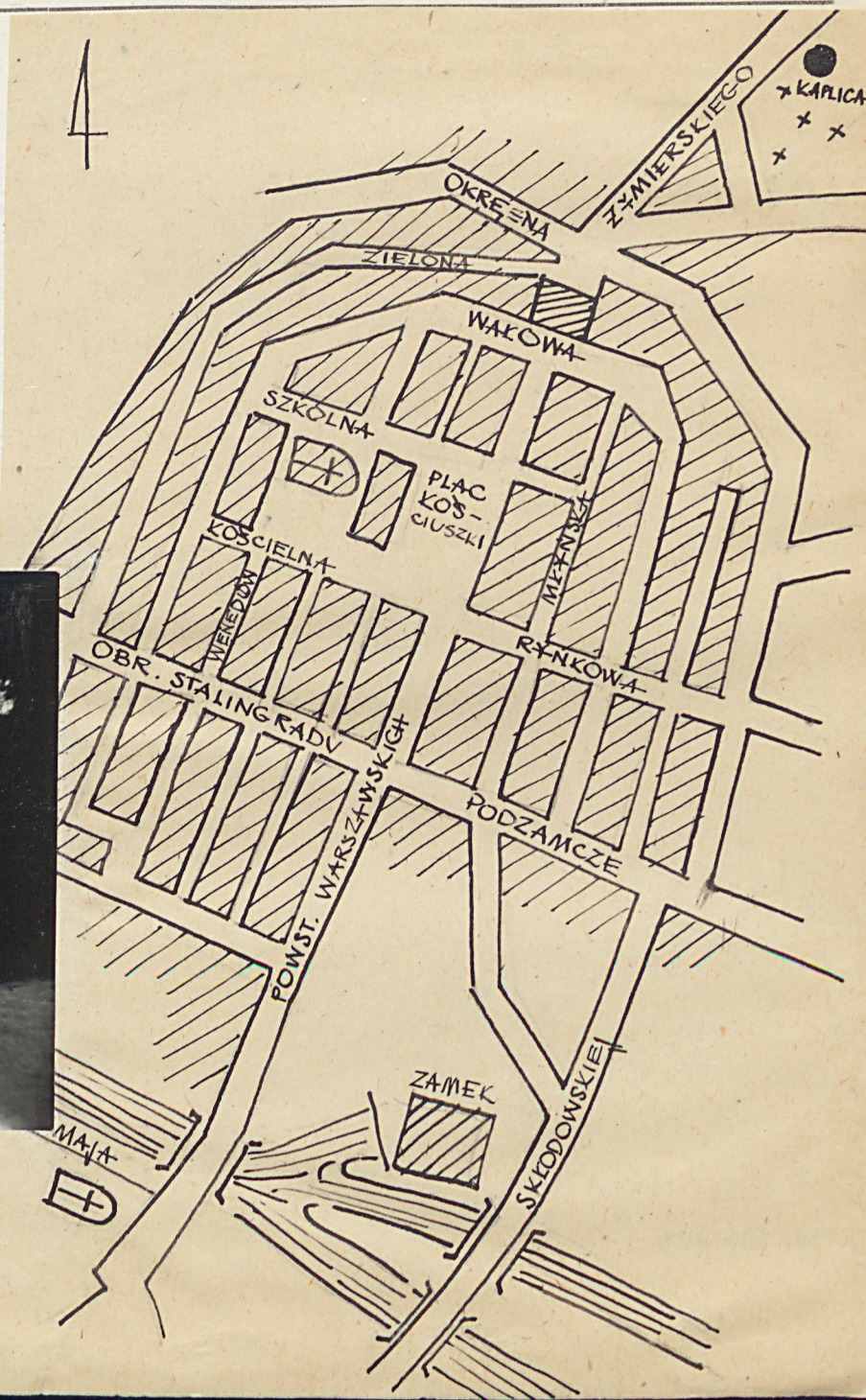
2. Obiekt (nazwa jak w karcie)

KAPLICA CMENTARNA pw. św. Gertrudy

3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)

1. PLAN ORIENTACYJNY M. DARŁOWA

2. FOT. - WIDOK OD ST. PĘDN. 3) FOT. - PORTAL,



Wkładkę założył: BARBARA DĘBOWSKA, 1980.

(imię, nazwisko, data)

Miejsce przechowywania negatywów:

Jedn. Wyd. Akcyd. Olsztyn zam. 1299/578

OGRAF. ZP. Ostroda zam. 1040 n. 20000